

prima instanță: V. Șchiopu
instanța de apel: T. Duca, A. Albu, S. Procopciuc
instanța de recurs: V. Barba, G. Stratulat, Iu. Bejenaru

dosarul nr. 2rh-117/17

ÎNCHEIERE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Valentina Clevadî
Judecătorii Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de către Ganna Abramova,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Eduard Chiseli
împotriva Larisei Goncareova, Ganna Abramova, Serghei Cos și Organului
Cadastral Teritorial Ungheni cu privire la recunoașterea nulă a contractului de
donație și a contractului de vânzare-cumpărare, cu radierea înscrisurilor din
Registrul bunurilor imobile,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 septembrie 2012, prin
care recursul declarat de către Eduard Chiseli a fost considerat inadmisibil,

c o n s t a t ă:

La data de 08 noiembrie 2010, Eduard Chiseli a depus o cerere de chemare
în judecată împotriva Larisei Goncareova, Ganna Abramova, Serghei Cos și
Organului Cadastral Teritorial Ungheni cu privire la recunoașterea nulă a
contractului de donație și a contractului de vânzare-cumpărare, cu radierea
înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin hotărârile Judecătoriei
Ungheni din 14 aprilie 2008 și 22 iunie 2010 s-a partajat averea succesorală după
decesul lui Vasile Ivanov, repartizându-se lui Eduard Chiseli, Larisa Goncareova și
Ganna Abramova câte 1/3 cota-parte fiecăruia din casa de pe str. B. Lăutaru 19, or.
Ungheni.

Prin hotărârile menționate nu a fost recunoscut dreptul de proprietate asupra
imobilului, ci doar modul de folosință, astfel aceste hotărâri nu au fost translative
de proprietate. În conformitate cu prevederile art. 320 Codul civil, dreptul de
proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic,
succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci,
când aceasta este translativă de proprietate.

Mai indică că, necătînd la faptul că hotărârile Judecătoriei Ungheni nu au
fost translative de proprietate, la data de 12 august 2010 Oficiul Cadastral
Teritorial Ungheni a înregistrat dreptul de proprietate în Registrul bunurilor
imobile după Goncareova Larisa și Abramova Ganna a câte 1/3 cotă-parte fiecăreia
din casa de pe str. B. Lăutaru 19, or. Ungheni, derogând astfel de la prevederile art.

28 a Legii cadastrului bunurilor imobile, în care expres sunt prevăzute temeiurile înregistrării dreptului de proprietate.

La fel a menționat că pârâtele Larisa Goncearova și Ganna Abramova au înregistrat contrar prevederilor legale dreptul de proprietate asupra cotei părți din casa de locuit și terenul aferent casei de pe str. B. Lăutaru 19, or. Ungheni, au avut drept scop înstrăinarea ilegală a acestor cote părți fără înștiințarea coproprietarului Eduard Chiseli.

Astfel, Larisa Goncearova și Ganna Abramova în baza contractului de donație nr. 6311 din 08 septembrie 2010 înstrăinează lui Serghei Cos cotele părți din imobilul sus-menționat. În acest caz coproprietarii săi, în temeiul art. 794-795 Codul civil s-au obligat să respecte dreptul său de preemțiune și condițiile înstrăinării. În temeiul art. 351 Codul civil, în privința bunurilor proprietate comună pe cote părți nu se pot încheia acte de dispoziție decât cu acordul tuturor coproprietarilor. Conform prevederilor art. 352 alin. (3) Codul civil, când cota-parte se vinde fără respectarea dreptului de preemțiune, oricare coproprietar poate intenta în decursul la trei luni, acțiune în instanța de judecată pentru a i se atribui drepturi și obligații de cumpărător.

În scopul elucidării de sub incidența normelor legale, pârâții au încheiat un act juridic simulat, adică un act încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic, iar potrivit art. 221 alin. (2) Codul civil, actul juridic simulat este lovit de nulitate.

Prin urmare, solicită Eduard Chiseli anularea contractului de donație nr. 6311 din 08 septembrie 2010, anularea contractului de vânzare-cumpărare nr. 6583 din 20 septembrie 2010 și radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile în privința înregistrării la data de 12 august 2010 a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile după Larisa Goncearova și Ganna Abramova a câte 1/3 cotă-parte fiecareia din casa de pe str. B. Lăutaru 19, or. Ungheni.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 27 septembrie 2011, acțiunea înaintată de Eduard Chiseli a fost admisă parțial, fiind anulat contractul de donație nr. 6311 din 08 septembrie 2010 și contractul de vânzare-cumpărare nr. 6583 din 20 septembrie 2010. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 aprilie 2012 a fost admis apelul declarat de către Serghei Cos, casată hotărârea primei instanțe în partea ce ține de declararea nulității contractului de donație nr. 6311 din 08 septembrie 2010 și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6583 din 20 septembrie 2010 a imobilului situat în or. Ungheni, str. B. Lăutaru, 19 cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretenției lui Eduard Chiseli împotriva Larisei Goncearova, Ganna Abramova, Serghei Cos și Organului Cadastral Teritorial Ungheni cu privire la recunoașterea nulă a contractului de donație nr. 6311 din 08 septembrie 2010 și a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6583 din 20 septembrie 2010 a imobilului situat în or. Ungheni, str. B. Lăutaru 19, cu încasarea de la Eduard Chiseli în beneficiul lui Serghei Cos a sumei de 3226 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 septembrie 2012 recursul declarat de către Eduard Chiseli a fost considerat inadmisibil.

La 20 noiembrie 2012, Eduard Chiseli a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs din 27 septembrie 2012.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2013 cererea de revizuire depusă de către Eduard Chiseli a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2016 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Dorel Țurcan în interesele Larisei Goncarova.

La 16 noiembrie 2016, Eduard Chiseli a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs din 27 septembrie 2012, cerând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și deciziei instanței de apel cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 ianuarie 2017 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Eduard Chiseli.

La data de 13 aprilie 2017, Ganna Abramova a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs din 27 septembrie 2012, cerând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și deciziei instanței de apel cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 27 septembrie 2012 urmează a fi retractată în temeiul prevăzut art.449 lit. b) CPC; au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La 28 octombrie 2014 prin decizia Colegiului Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de către Chiseli Eduard, a fost casată hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 aprilie 2008 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Gannei Abramova și Larisei Goncarova împotriva lui Eduard Chiseli și Biroului Notarial Scaletchi Constantin cu privire la declararea nulității declarațiilor de renunțare la succesiune, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și partajarea averii succesoriale, fiind dispusă admiterea renunțării la acțiune a reclamantelor Abramova Ganna și Goncarova Larisa cu încetarea procesului.

Menționează că a făcut cunoștință cu decizia Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014 la data de 11 aprilie 2017 martie 2016 prin intermediul cancelariei Judecătoriei Ungheni, fapt confirmat prin cererea din 04 aprilie 2017, adică la momentul revenirii în Republica Moldova.

Mai menționează că, prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 24 aprilie 2008 a fost partajată averea succesorală după decesul lui Ivanov Vasile repartizându-se lui Chiseli Eduard, Larisei Goncarova și Ganna Abramova a câte 1/3 cotă parte fiecăruia din casa de locuit și terenului aferent de pe str. B.Lăutaru 19, or. Ungheni.

Hotărârea de judecată menționată a servit drept temei de înregistrare a dreptului de proprietate câte 1/3 cotă-parte din imobilul situat în str. B.Lăutaru 19, or. Ungheni după Abramova Ganna, Goncarova Larisa și Chiseli Eduard.

La 08 septembrie 2010 Abramova Ganna în baza contractului de donație nr. 6311 donează lui Cos Serghei 1/3 cotă parte din imobilul situat în or. Ungheni. str. B.Lăutaru, 19. Serghei Cos înregistrând dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile în baza contractului de donație, la data de 09 septembrie 2010.

La 20 septembrie 2010, Larisa Goncearova în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6583 înstrăinează lui Cos Serghei 1/3 cotă parte din imobilul situat în or. Ungheni. str. B.Lăutaru 19. Cos Serghei înregistrând dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile în baza contractului de vânzare-cumpărare, la data de 21 septembrie 2010.

La 28 octombrie 2014, prin decizia Colegiului Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Chiseli Eduard, casată hotărârea Judecătoria Ungheni din 24 aprilie 2008 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Gannei Abramova și Larisei Goncearova împotriva lui Eduard Chiseli și Biroului Notarial Constantin Scaletchi cu privire la declararea nulității declarațiilor de renunțare la succesiune, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și partajarea averii succesore, fiind dispusă admiterea renunțării la acțiune a reclamantelor Abramova Ganna și Goncearova Larisa cu încetarea procesului.

Astfel, menționează că este casată hotărârea de judecată care a stat la baza înregistrării dreptului de proprietate după Ganna Abramova, Larisa Goncearova și Serghei Cos asupra bunului imobil din str. B. Lăutaru 19, or. Ungheni.

În circumstanțele date, consideră că urmează a fi declarată nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 6583 din 20 septembrie 2010 încheiat între Larisa Goncearova și Serghei Cos și a contractului de donație nr. 6311 din 08 septembrie 2010 încheiat între Abramova Ganna și Cos Serghei, ținând cont de faptul că actele juridice ce au stat la baza încheierii contractelor sunt casate.

La data de 02 iunie 2017, Serghei Cos a depus referință la cererea de revizuire depusă de către Ganna Abramova solicitând respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La data de 07 iunie 2017, Nadejda Cos a depus referință prin care a solicitat respingerea ca fiind inadmisibilă a cererii de revizuire depusă de Ganna Abramova.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) CPC, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.453 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art.451 alin.(1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Prin prisma art. 450 lit. b) CPC, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămîinerii irevocabile a hotărîrii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art. 449 lit. b).

La cazul prezentei cereri de revizuire depusă de către Ganna Abramova, cu referire la termenul de adresare în instanța de revizuire, s-a invocat că aceasta nu a omis termenul, deoarece la 04 aprilie 2017 cînd a revenit în țară a solicitat Judecătoria Ungheni eliberarea hotărîrii, iar la 11 aprilie 2017, prin intermediul cancelariei Judecătoria Ungheni a făcut cunoștință cu decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge afirmația revizuyentei Ganna Abramova că nu a știut despre existența deciziei Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014. Aceasta a știut despre decizia pronunțată și nimic nu a împiedicat-o să i-a cunoștință de ea.

Astfel, însăși din decizia Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014 reiese că Ganna Abramova a renunțat la acțiune și a solicitat încetarea procesului în instanța de apel.

Prin urmare, materialele cauzei relevă că revizuenta Ganna Abramova a știut despre examinarea cauzei și respectiv a beneficiat de posibilitatea reală să se intereseze despre rezultatul examinării și să se folosească cu bună credință de drepturile sale procedurale.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă la fel prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Iar după caz, să înainteze cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. b) CPC cu respectarea termenului consacrat de art. 450 lit. b) CPC (3 luni de zile), pe cînd prezenta cerere de revizuire a fost depusă doar la 13 aprilie 2017, cu omiterea termenului legal în acest sens.

Așadar, invocarea revizuyentei în cererea de revizuire precum că la 04 aprilie 2017 a revenit în Republica Moldova și la 11 aprilie 2017 a recepționat decizia Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2014, invocată ca temei de revizuire, nu poate fi reținut de instanța, deoarece în acest sens nu a fost prezentată nici o probă care ar putea fi apreciată în favoarea afirmațiilor revizuyentei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 CPC

servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință Brumărescu contra României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999). Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse în afara termenului legal prevăzut expres în acest sens de revizuenta Ganna Abramova, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că prezenta cerere de revizuire, fără motive întemeiate, a fost depusă cu încălcarea termenului legal prevăzut de art. 450 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Ganna Abramova, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 septembrie 2012, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Eduard Chiseli împotriva Larisei Goncearova, Ganna Abramova, Serghei Cos și Organului Cadastral Teritorial Ungheni cu privire la recunoașterea nulă a contractului de donație și a contractului de vânzare-cumpărare, cu radierea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul:

Valentina Clevadi

Judecătorii:

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru